

Briselē, 6.2.2015.
COM(2015) 45 final

2015/0028 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no reģioniem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regula (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem nosaka vispārēju aizliegumu minēto izstrādājumu laišanai Savienības tirgū ("pamatregula"). Pamatregula paredz, ka no vispārējā aizlieguma ir atbrīvoti izstrādājumi no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli piekopi inuītu un citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām iegūt iztiku ("IK izņēmums"). Pamatregulā paredzēti arī izņēmumi attiecībā uz tādu izstrādājumu importu, kas iegūti no roņiem, kuri nomedīti tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību, bez nolūka gūt peļņu un bez komerciāla nolūka ("RIP izņēmums"), kā arī uz gadījuma rakstura importu, kurā ietilpst tikai tādas preces, ko ceļotāji vai viņu ģimenes izmanto personīgām vajadzībām. Īstenošanas regulā — Komisijas 2010. gada 10. augusta Regulā (ES) Nr. 737/2010 — paredzēti sīki noteikumi par to, kā īstenot pamatregulu ("īstenošanas regula").

Abus tiesību aktus (kopā saukti par "ES roņu izstrādājumu režīmu") Kanāda un Norvēģija apstrīdēja Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO) strīdus lietā "*EK — pasākumi, ar kuriem aizliedz izstrādājumu no roņiem importu un laišanu tirgū*" (DS400 un DS401). 2014. gada 18. jūnijā PTO Strīdu izšķiršanas padome (SIP) pieņēma ekspertu grupas un Apelācijas institūcijas ziņojumus. Lai gan PTO ziņojumos secināts, ka no roņiem iegūtu izstrādājumu aizliegumu principā var pamatot ar ētiskiem iebildumiem par roņu labturību, tomēr tajos iebilsts pret abiem izņēmumiem — IK izņēmumu un RIP izņēmumu. Konstatēts, ka RIP izņēmums nav pamatots, jo iespējamā starpība starp komerciālo medību un RIP medību (nelielos apmēros, bezpeļņas nolūkā) komerciālajiem aspektiem nav pietiekama, lai to varētu uzskatīt par pamatotu nošķirumu. Runājot par IK izņēmumu, lai gan principā šajā gadījumā saprātīgs nošķirums ir iespējams, Apelācijas institūcija lēma, ka šī izņēmuma formulējums un piemērošana dažos aspektos ir uzskatāma par "patvaļīgu un nepamatojamu diskrimināciju".

Eiropas Savienība 2014. gada 10. jūlijā paziņoja Strīdu izšķiršanas padomei, ka ir iecerējusi īstenot ieteikumus un nolēmumus, ko SIP pieņēmusi šajā strīdā, tādā veidā, lai būtu izpildīti ES pienākumi Pasaules tirdzniecības organizācijā.

2014. gada 5. septembrī Eiropas Savienība, Kanāda un Norvēģija vienojās, ka pieņemams termiņš, kurā jāizpilda SIP ieteikumi un nolēmumi, būtu 16 mēneši. Tas nozīmē, ka pieņemamais termiņš pienāks 2015. gada 18. oktobrī.

Šī tiesību akta priekšlikuma mērķis ir izpildīt SIP ieteikumus un nolēmumus attiecībā uz pamatregulu. Ar to arīdzan tiek izveidots juridiskais pamats, lai Regulu (ES) Nr. 737/2010 varētu pieskaņot minētajiem nolēmumiem. Iebildumi pret RIP izņēmumu tiek novērsti tādējādi, ka RIP izņēmumu no pamatregulas svīturo. Iebildumi pret IK izņēmuma formulējumu un piemērošanu tiek novērsti tādējādi, ka izņēmums tiek grozīts, proti, tā izmantošana tiek sasaistīta ar dzīvnieku labturību un tiek noteikti ierobežojumi no roņiem iegūtu izstrādājumu laišanai tirgū, ja medību apjomi vai citi apstākļi liecina, ka medības notiek galvenokārt komerciālos nolūkos. Bez tam Komisijas eksperti kopā ar ekspertiem no Kanādas strīdā pie vajadzīgās sertifikācijas sistēmas, lai Kanādas inuīti varētu izmantot izņēmumu par inuītiem saskaņā ar ES roņu izstrādājumu režīmu.

Bez tam ir nepieciešams izmantot šo iespēju, lai atsauci uz regulatīvo kontroles procedūru Regulā (EK) Nr. 1007/2009 salāgotu ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu. Ņemot vērā, ka PTO nolēmumi ir jāizpilda ļoti īsā laikā, kā arī, lai likumdevējs priekšlikumu varētu pieņemt pēc iespējas ātrāk, Komisija izņēmuma kārtā šajā priekšlikumā ir iekļāvusi grozījumu, ko Parlaments ierosinājis saistībā ar priekšlikumu COM (2013)451 (šis priekšlikums attiecas arī uz Regulas (EK) Nr. 1007/2009 salāgošanu) par deleģējuma ilgumu.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Ietekmes novērtējums nav veikts tāpēc, ka šis priekšlikums nav vis jauna politikas ierosme, bet gan ir nepieciešams, lai panāktu, ka ES pašreizējie tiesību akti ir saskaņā ar PTO nolēmumu, un tādējādi nodrošinātu, ka ir izpildītas Savienības starptautiskās saistības. Tā kā ar šo priekšlikumu tiek ieviesti nelieli grozījumi, nebija vajadzīgs jaunāks ietekmes novērtējums par to, ko izdarīja pirms pamatregulas pieņemšanas 2009. gadā.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- Juridiskais pamats

Priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants, kas bija pamatregulas — kura tiek grozīta ar šo priekšlikumu — juridiskais pamats. Saskaņā ar LESD 114. pantu Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību. Pamatregula tika pieņemta, lai novērstu šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, ko rada atšķirīgi valstu pasākumi, kuri reglamentē no reģioniem iegūtu izstrādājumu tirdzniecību.

- Subsidiaritātes un proporcionalitātes principi

Panākt, ka pamatregula atbilst PTO Strīdu izšķiršanas padomes ieteikumiem un nolēmumiem, iespējams tikai ar pamatregulas apstrīdēto elementu grozījumiem. Šis priekšlikums aprobežojas ar to, kas nepieciešams, lai panāktu apstrīdēto pasākumu saskaņošanu ar PTO noteikumiem.

- Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais juridiskais instruments: Eiropas Parlamenta un Padomes regula

Citi instrumenti nav piemēroti, jo regulu var grozīt tikai ar tādu pašu instrumentu, t.i., regulu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

Neattiecas.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1007/2009² tika pieņemta, lai novērstu šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, ko rada atšķirīgi valstu pasākumi, kuri reglamentē no roņiem iegūtu izstrādājumu tirdzniecību. Šie pasākumi tika pieņemti, atsaucoties uz sabiedrības ētiskajiem iebildumiem par dzīvnieku labturības aspektiem saistībā ar roņu nogalināšanu un iespējamību, ka tirgū ir produkti, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri tiek nogalināti tādā veidā, kas sagādā pārmērīgas sāpes, stresu, bailes un citas ciešanas. Šādām bažām ir arī zinātniski pierādījumi, kas liecina, ka specifiskajos apstākļos, kādos parasti notiek roņu medības, patiesi humānus nogalināšanas paņēmienus nav iespējams konsekventi un efektīvi izmantot un piemērot. Lai sasniegtu minēto mērķi, ar Regulu (EK) Nr. 1007/2009 tika ieviests vispārējs aizliegums laist tirgū no roņiem iegūtus izstrādājumus.
- (2) Tajā pašā laikā roņu medības ir inuītu un citu iezemiešu kopienu kultūras un identitātes neatņemama sastāvdaļa un būtisks iztikas avots. Tāpēc roņu medības, ko tradicionāli piekopj inuīti un citas iezemiešu kopienas, neraisa sabiedrībā tādus ētiska rakstura iebildumus kā medības, ko piekopj galvenokārt komerciālos nolūkos. Bez tam ir plaši atzīts, ka saskaņā ar ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām un citiem attiecīgiem starptautiskiem instrumentiem nav atļauts kaitēt inuītu un citu

¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regula (EK) Nr. 1007/2009 par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem (OV L 286, 31.10.2009., 36. lpp.).

iezemiešu kopienu pamatinteresēm un sociālajām interesēm. Tāpēc Regula (EK) Nr. 1007/2009 izņēmuma kārtā ļauj laist tirgū izstrādājumus no reģioniem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli piekopt inuīti un citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku.

- (3) Arī inuītu un citu iezemiešu kopienu piekoptajās medībās, tāpat kā visās citās reģionu medībās, nav iespējams efektīvi un konsekventi izmantot patiesi humānus nogalināšanas paņēmienus. Tomēr, ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1007/2009 mērķus, ir lietderīgi noteikt, ka izstrādājumus, kas iegūti inuītu un citu iezemiešu kopienu rīkotās medībās, Savienības tirgū var laist ar nosacījumu, ka šīs medības notiek tā, lai pēc iespējas samazinātu medījamo dzīvnieku sāpes, stresu, bailes un citas ciešanas, tajā pašā laikā respektējot inuītu un citu iezemiešu kopienu tradicionālo dzīvesveidu un vajadzību pēc iztikas. Izņēmumam, kas attiecināts uz izstrādājumiem, kuri iegūti no inuītu un citu iezemiešu kopienu nomedītiem reģioniem, būtu jāaprobežojas tikai ar tādām medībām, kas šīm kopienām palīdz nodrošināt iztiku, tātad netiek rīkotas galvenokārt komerciālos nolūkos. Tāpēc Komisijai ir jābūt iespējām vajadzības gadījumā ierobežot no reģioniem iegūtu izstrādājumu daudzumu, kas laisti tirgū saskaņā ar minēto izņēmumu, lai nepieļautu, ka šis izņēmums tiek izmantots izstrādājumiem, kas iegūti medībās, ko rīko galvenokārt komerciālos nolūkos.

- (4) Regula (EK) Nr. 1007/2009 arī atļauj izņēmuma kārtā laist tirgū no reņiem iegūtos izstrādājumus gadījumos, kad medības tiek rīkotas tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību. Lai gan ir atzīts, ka medības, ko rīko tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību, ir nozīmīgas, tomēr praksē šādas medības ir grūti nošķirt no liela apjoma medībām, ko rīko galvenokārt komerciālos nolūkos. Tas var novest pie attiecīgo no reņiem iegūto izstrādājumu nepamatotas diskriminācijas. Tālab šāds izņēmums būtu jāsvīturo. Tas neierobežo dalībvalstu tiesības arī turpmāk reglamentēt medības, ko rīko tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību.
- (5) Lai paredzētu sīki izstrādātus noteikumus par no reņiem iegūto izstrādājumu laišanu tirgū, pilnvaras pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (6) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1007/2009,
- IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1007/2009 groza šādi:

- (1) regulas 3. pantu aizstāj ar šādu:

"3. pants

Tirgū laišanas nosacījumi

1. Ir atļauts laist tirgū tikai tādus izstrādājumus no reņiem, kuri iegūti medībās, ko piekopj inuītu vai citas iezemiešu kopienas, ar noteikumu, ka ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- (a) kopiena tradicionāli rīko šādas medības;
- (b) medības palīdz kopienai nodrošināt iztiku un netiek rīkotas galvenokārt komerciālos nolūkos;
- (c) medības tiek rīkotas tā, lai pēc iespējas samazinātu medījamo dzīvnieku sāpes, stresu, bailes un citas ciešanas, ņemot vērā kopienas tradicionālo dzīvesveidu un vajadzību pēc iztikas.

Importētiem izstrādājumiem šos nosacījumus piemēro importēšanas laikā vai vietā.

2. No reņiem iegūto izstrādājumu imports ir atļauts arī tad, ja imports ir gadījuma rakstura un tajā ietilpst tikai tādas preces, ko ceļotāji vai viņu ģimenes izmanto personīgām vajadzībām. Šādu preču veids un daudzums neliecina par to, ka tās ieved komerciālā nolūkā.

3. Šā panta 1. un 2. punkta piemērošana nekaitē šīs regulas mērķa sasniegšanai.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 4.a pantu, lai noteiktu sīki izstrādātus noteikumus par no roņiem iegūtu izstrādājumu laišanu tirgū saskaņā ar 1. un 2. punktu.
5. Ja nomedīto roņu skaits, saskaņā ar 1. punktu tirgū laisto no roņiem iegūto izstrādājumu daudzums vai citi apstākļi liecina, ka medības tiek rīkotas galvenokārt komerciālos nolūkos, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 4. pantu, lai ierobežotu šādās medībās iegūto izstrādājumu daudzumu, ko var laist tirgū.
6. Komisija izdod tehniskus norādījumus, kuros ir indikatīvs saraksts ar tiem kombinētās nomenklatūras kodiem, kas varētu attiekties uz šajā pantā minētajiem izstrādājumiem no roņiem.";

(2) iekļauj šādu 4.a pantu:

"4.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no *[norādīt datumu - šīs regulas spēkā stāšanās diena]*. Komisija vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģējumu. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome 3. pantā minēto pilnvaru deleģējumu var atsaukt jebkurā laikā. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā paziņo par to vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 3. pantu, stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.";
- (3) regulas 5. pantu svīturo.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*